

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep

0030 OSLO
NORWAY

Forslag på medlemmer til regional rovviltnemnd 2016 - 2019

Nordland fylkesting vedtok følgende i sitt møte 07.-10.12.2015 i sak 170/2015:

Som medlemmer og varamedlemmer i den regionale rovviltnemnd for region 7 – periode 2016 – 2019 foreslås:

1. Siv Mossleth, Sp Nordnes, 8255 Røkland sivmos@nfk.no	med varamedlem	Monika Sande, Sp 8110 Moldjord monsan@online.no
2. Bjørnar Skjæran, Ap Enge, 8735 Stokkvågen bjoskj@nfk.no	med varamedlem	Arve Knutsen, KrF Symraveien 6B, 8009 Bodø arvknu@nfk.no
3. Hans Ola Pedersen, Ap Villaveien 80, 8516 Narvik hans@naturgassnord.no	med varamedlem	Grete Bang, Ap Salhusoddan 41, 8907 Brønnøysund gretba@nfk.no
4. May Valle, V Glimmavn. 6, 8294 Hamarøy mayval@vgs.nfk.no	med varamedlem	Stig Tore Skogsholm, H Øvermarka 72, 8802 Sandnessjøen stigts@gmail.com

Dette til deres orientering.

Med vennlig hilsen

Eli-Nann Stubberud
konsulent

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Hovedmottakere:

Klima- og miljødepartementet Postboks 8013 Dep 0030 OSLO

Adresse: Postmottak Tlf.:
Fylkeshuset E-post: post@nfk.no
8048 Bodø

Stabsavdelingen
Fylkesordførers kontor
Eli-Nann Stubberud
Tlf: 75 65 07 25

Besøksadresse: Prinsensgate 100

Kopi til:

Grete Bang	Salhusoddan 41	8907	BRØNNØYSUND
Monika Sande		8110	MOLDJORD
Arve Knutsen	Symraveien 6B	8009	BODØ
Hans Ola Pedersen	Villaveien 80	8516	NARVIK
Siv Mossleth	Nordnes	8255	RØKLAND
Stig Tore Skogsholm	Øvermarka 72	8802	SANDNESSJØEN
May Valle	Glimmavegen 6	8294	HAMARØY
Fylkesmannen i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
v/Øyvind Skogstad			
Bjørnar Skjæran	Enge	8735	STOKKVÅGEN

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Trondheim, 11.12.2015

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/1274

Saksbehandler:
Jan Paul Bolstad

Oversendelse av klage på vedtak om kvotejakt på gaupe i region 7 - Nordland i 2016

Miljødirektoratet kan ikke se at klager har anførsler eller ny informasjon i sin klage som tilsier at vårt vedtak av 12. november 2015 bør endres. Direktoratet opprettholder derfor sitt vedtak, og oversender klagen til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Direktoratet viser til vedtak av 12. november 2015 om kvote for jakt på gaupe i region 7 - Nordland i 2016. Det vises videre til klage fra Rovviltets Røst datert 1. desember 2015.

Bakgrunn

Etter siste rapport fra Rovdata om antall familiegrupper i Nordland og landet for øvrig konstaterer Rovviltnemnda i region 7 at de ikke har myndighet til fastsette kvote for jakt på gaupe i regionen i 2016. Miljødirektoratet ble derfor i brev av 4. november 2015 fra rovviltnemnda i region 7 anbefalt å fastsette kvote for jakt på gaupe i regionen i 2016, med bakgrunn i kjente registreringer av gaupe i fylket, tapsbilde til sau og rein, vedtatt forvaltningsplan for rovvilt i regionen og Stortingets rovviltforlik av 2011. I de tilfeller bestandsmålet ikke er nådd skal rovviltnemndenes syn tillegges betydelig vekt, jf. rovviltforliket. Med denne bakgrunn fattet direktoratet vedtak om kvotejakt på gaupe i region 7- Nordland i 2016.

Generelt

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 16 og § 77, jf. lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet (viltloven) § 9, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3. Direktoratet viser for øvrig til gjennomgangen av lovgrunnlaget i vedtaket av 10. februar 2015.

Klagers anførsler

Klager viser til bestandssituasjonen for gaupe i region 7 og mener kvotejakt må forbys inntil bestandsmålet på 10 familiegrupper er oppnådd. Det vises videre til naturmangfoldloven § 5 og at dette målet ikke tillegges vekt ved å fastsette kvote for jakt på en så liten bestand. Klager mener det er foruroligende at gaupa er klassifisert som sterkt truet på nasjonal rødliste og at man ut fra et føre-var prinsipp bør avstå fra kvotejakt før nasjonalt bestandsmål er nådd. Klager viser

avslutningsvis til NINA prognosemodell for gaupebestandens utvikling og at denne har regnet feil og anslo for stor bestand.

Direktoratets merknader

Det nasjonale bestandsmålet for gaupe er etter behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) fastsatt til 65 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3. Det nasjonale bestandsmålet er videre fordelt på syv av de åtte forvaltningsregionene for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. I region 7 er det fastsatt et bestandsmål på 10 årlige ynglinger av gaupe. Ved vurdering av bestandsstatus for gaupe i region 7 ble Rovdata sin rapport for 1179 lagt til grunn, samt uttak av gauper under kvotejakt for 2015 og annen avgang.

Direktoratet viser til klagers anførsel angående § 5 i naturmangfoldloven og at denne ikke tillegges vekt. Direktoratet påpeker at tiltak etter naturmangfoldloven også skal avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14 i naturmangfoldloven. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i et annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning. I region 7 foreligger det en forvaltningsplan for rovvilt hvor prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er vektlagt. Hensynet til levedyktige næringsvirksomheter i landbruket, samt hensynet til bosetting og livskvalitet i områder med rovvilt, medfører at forvaltningen ikke kan legges opp på en slik måte at det overordnede hensynet til rovvilt alene kan tillegges vekt. Forvaltningen må derfor være differensiert. Det innebærer at bruken av ulike tiltak og virkemidler må legges opp på en måte som så langt det er mulig differensierer mellom de ulike interesser i ulike geografiske områder. Det er likevel et generelt vilkår at tillatelse til felling bare kan gis dersom fellingen ikke vil være skadelig for bestandens overlevelse. Direktoratet har, i tillegg til en bestandsmessig vurdering av kvotevedtaket, også gjort en vurdering av den skade gaupe gjør på bufe og tamrein. Ut ifra en totalvurdering anså direktoratet det som forsvarlig å fastsette en begrenset kvote for jakt på gaupe i regionen, og at uttaket fortsatt vil bidra til en vekst i bestanden mot bestandsmålet.

Angående klagers punkt om endret rødlistestatus og føre-var prinsippet viser direktoratet til rovviltforskriften § 4, det nasjonale bestandsmålet for gaupe og fordelingen av bestandsmålet i forvaltningsregionene. Bestandsmålet for gaupe er fastsatt av Stortinget og en variasjon rundt det nasjonale bestandsmålet vil medføre at gaupe kan endre status på rødlista. Føre-var prinsippet kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap. Direktoratet vurderer at dette ikke er tilfelle i denne saken.

Klager viser til Rovdata sin prognosemodell for gaupebestandens utvikling ett år frem i tid, og mener prognosemodellen regnet feil og anslo en for stor bestand med 62 familiegrupper før jakt i 2016. Direktoratet viser til NINA rapport 1179 og Rovdata sin vurdering av prognosemodellen som forsvarlig, men at det er knyttet usikkerhet til regionale prognoser. Prognosen for gaupebestanden i Norge før jakt i 2016 er estimert til 62 familiegrupper. Først i juni 2016 får en verifisert estimatet gjennom Rovdata sin rapport for overvåkingen av gaupe.

Direktoratet har ved vedtakstidspunkt gjort en vurdering av bestandsstørrelse og skade som gaupe påfører husdyr- og tamreinnæring i regionen. Ut ifra i en helhetsvurdering av bestanden og

skadehistorikken i regionen tidligere år anså direktoratet det som forsvarlig og riktig å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7.

Konklusjon

Direktoratet finner ikke grunnlag for å ta klagen fra Rovviltets Røst til følge. Direktoratet viser til begrunnelsen i vedtak av 12. november 2015, samt våre merknader til klagers anførsler over.

I samsvar med forvaltningsloven § 33 oversendes saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Morten Kjørstad
fagdirektør

Jan Paul Bolstad
seniorrådgiver

Kopi til:

Rovviltets Røst	Postboks 1410 Texas	2405	ELVERUM
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
Rovviltnemnda i region 7 c/o Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø

Vefsn bondelag
v/ Roger Eliassen

8666 Mosjøen

Saksb.: Øyvind Skogstad
e-post: fmnooys@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 68
Vår ref: 2015/7159
Deres ref:
Vår dato: 14.12.2015
Deres dato: 04.11.2015
Arkivkode: 433.52

Svar angående uttalelse om rovviltforvaltning - Vefsn bondelag

Fylkesmannen i Nordland viser til deres brev av 04.11.2015 om rovviltsituasjonen i Vefsn, hvor dere ber om en tilbakemelding på hva som er planlagt utført for å få en akseptabel beitesituasjon neste år.

Deres brev med vedlagte uttalelse er lagt fram for den regionale rovviltnemnda i møte 1. desember. Nemnda tok brevet til orientering.

I samme møte orienterte Fylkesmannen om status for lisensfelling av jerv i Nordland og Miljødirektoratet la fram deres foreløpige vurderinger om uttak av jerv i fylket denne vinteren. Det er en politisk målsetting at man gjennom lisensfelling på jerv skal forvalte jervebestanden nærmest mulig det fastsatte bestandsmålet og i tråd med prinsippet om arealdifferensiering mellom prioriterte områder for beitedyr og prioriterte områder for rovdyr. Lisensfelling er en skademotivert felling, det vil si at målet er at lisensfellinga skal bidra til reduserte tap av sau og tamrein forårsaket av jerv.

Rovviltnemnda i Nordland har fastsatt en kvote på 16 jerv under lisensfellinga for 2015/2016. Hunddyrkvoten er fastsatt til 8 tisper. Vefsn kommune inngår i to fellingsområder:

- Ytre Sørfylket, kvote på 2 jerv: Hemnes, Vefsn og Grane kommuner vest for E6, samt hele Bindal, Sømna, Brønnøy, Vevelstad, Alstahaug og Leirfjord kommuner.
- Indre Sørfylket, kvote på 3 jerv: Rana, Hemnes, Vefsn og Grane kommuner øst for E6, samt hele Hattfjelldal kommune.

Tre av dyrene på kvota er ikke fordelt på fellingsområder. Disse kan fordeles av Fylkesmannen i samråd med rovviltnemnda under lisensfellinga. Dette blir vurdert løpende dersom kvota blir fylt i noen fellingsområder. Tapssituasjonen i Vesterfjella i Vefsn de siste årene tilsier at det kan være aktuelt å tildele ekstra dyr til dette området dersom kvota i ytre sørfylke blir fylt.

Jervebestanden i Nordland ligger noe over fastsatt bestandsmål (13 registrerte ynglinger sist vinter, hvorav ett uttak). Miljødirektoratet vurderer at det er aktuelt med ekstraordinære uttak av både enkeltdyr og ynglinger i Nordland, og de har i først omgang hovedfokus på områder i Meløy, Gildeskål og Vefsn. I Vefsn er det primært Vesterfjella som er prioritert.

Miljødirektoratets presentasjon i nemndsmøtet er lagt som et vedlegg til møtereferatet og kan lastes ned på nemndas nettside: <https://www.fylkesmannen.no/nb/Nordland/Miljo-og-klima/Rovvilt/Rovviltnemnda-i-Nordland1/Motedokumenter---Rovviltnemnda-i-Nordland/>.

Vi anbefaler at beitenæringa har dialog med Statens naturoppsyn i løpet av vinteren, og at dere melder inn eventuelle sporobservasjoner av jerv og dersom dere ser at spor- og værforhold er godt egnet for forsøk på uttak.

Når det gjelder gaupe er handlingsrommet mindre i og med at registrert bestand de to siste vintrene har ligget betydelig under bestandsmålet.

Miljødirektoratet har åpnet for kvotejakt på 6 gauper i fylket, hvorav inntil 3 voksne hunngauper. Fem av dyrene er fordelt på fellingsområder, hvor Vefsn kommune inngår i to områder:

- Ytre Sørfylke, kvote på 1 gaupe: Hemnes, Vefsn og Grane kommuner vest for E6, samt hele Bindal, Sømna, Brønnøy, Vevelstad, Alstahaug og Leirfjord kommuner. Videre fastlandsdelen av Leka kommune og den delen av Nærøy kommune som ligger nord for Follafjorden/Innerfolda i Nord-Trøndelag.
- Indre Sørfylke, kvote på 1 gaupe: Rana, Hemnes, Vefsn og Grane kommuner øst for E6, samt hele Hattfjelldal kommune.

Det siste dyret av kvota kan tildeles under jakta av Fylkesmannen i Nordland i samråd med rovviltnemnda.

For å oppnå best mulig tapsreducerende effekt av kvotejakta kan beitenæringene bidra med å legge til rette for gaupejakt blant annet gjennom arbeid med grunneiertyllatelser i områder med størst tapsproblematikk.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi per e-post:
Rovviltnemnda i Nordland
Vefsn kommune

Mottakere ifølge liste

Nordland fylkesting vedtok følgende uttalelse etter felles forslag fra Ap, Sp, KrF, SV og Rødt i sitt møte 07.12.2015:

Forvaltningsplan for rovvilt

Beitesesongen for sau i 2015 er nå over, og sjøl om det er registrert lavere tap av sau og lam til rovvilt denne sesongen i Nordland, er det fortsatt store tap i enkelte deler av fylket vårt. Enkeltbrukere har opplevd tap på over 60 % av lamma.

Nordland er et stort beitefylke med ca 200 000 sau og lam på beite, i tillegg til ca 15 000 rein i vårflokk. Nordland er pålagt å ta ansvar for 10 årlige ynglinger på jerv, 10 familiegrupper av gaupe og en årlig yngling av bjørn.

Jerven er fortsatt er den største skadevolderen både på lam og rein. Men også gaupe og bjørn har tatt en del beitedyr i Nordland. Bestanden av jerv er nå langt over bestandsmålet for fylket, i Nordland. Fylkestinget i Nordland er bekymret over mangel på forebyggende tiltak i prioriterte beiteområder med store tap.

Forvaltningsplanen for rovvilt er under revisjon i Nordland. Fylkestinget i Nordland mener at bestandsmålene på freda rovvilt Nordland i denne forbindelse må tas opp til ny vurdering med bakgrunn i den todelte målsettinga i Stortingets rovviltforlik. Det må også presiseres i ny forvaltningsplan hvor viktig det er at prioriterte beiteområder blir respektert.

Ny forvaltningsplan må i større grad enn dagens forvaltningsplan prioritere større områder for beitedyrene. Fylkestinget i Nordland ønsker å sikre beitenæringene ei god framtid. Bruk av utmarksbeite er en bærekraftig produksjon av mat i Nordland fylke.

Fylkestinget i Nordland forutsetter at ny rovviltneemd får behandle ny forvaltningsplan.

Med vennlig hilsen

Sonja A. Steen
fylkesordfører

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Hovedmottakere:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO

Kopi til:

Anna Ljunggren	Stortingsrepresentant for Nordland 2013-2017		
Ebbesen Margunn	Stortingsrepresentant for Nordland 2013-2017		
Eirik Sivertsen	Stortingsrepresentant for Nordland 2013-2017		
Fylkesmannen i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Fylkesrådet	Fylkeshuset	8048	BODØ
Geir Johnsen			
Jan Arild Ellingsen	Stortingsrepresentant for Nordland 2013-2017		
Janne Sjelmo Nordås	Stortingsrepresentant for Nordland 2013-2017		
Kenneth Svendsen	Stortingsrepresentant for Nordland 2013-2017		
Kjell-Idar Juvik	Stortingsrepresentant for Nordland 2013-2017		
Lisbeth Berg-Hansen	Stortingsrepresentant for Nordland 2013-2017		
Odd Henriksen	Stortingsrepresentant for Nordland 2013-2017		

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

13/1461-

22.12.2015

Oppnevning av medlemmer fra fylkestinget til rovviltnemnda i forvaltningsregion 7 etter kommunestyre- og fylkestingsvalget 2015

Klima- og miljødepartementet har nå oppnevnt faste medlemmer og varamedlemmer fra fylkestinget til rovviltnemnda i forvaltningsregion 7 (Nordland). Departementet ber fylkeskommunen om å gjøre oppnevningen og innholdet i dette brevet kjent for de aktuelle representantene i fylket.

Det vises til brev fra Oppland fylkeskommune av 10. desember 2015. I brevet foreslås kandidater til den regionale rovviltnemnda i forvaltningsregion 7, i tråd med brev 15. oktober 2015 fra Klima- og miljødepartementet. Forvaltningsregion 7 består av Nordland fylke, og rovviltnemnda i regionen skal bestå av fire representanter fra fylkestinget i Nordland samt to representant oppnevnt av Sametinget, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt 18. mars 2005 nr. 242 (rovviltforskriften) § 5.

I tråd med Stortingets behandling av St.meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur*, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004), skal det være åtte regionale rovviltnemnder som har et hovedansvar for forvaltningen av rovvilt innenfor sin region. Nemndenes mandat, oppgaver, ansvar, sammensetning og virketid følger av rovviltforskriften.

Rovviltnemnda er et statlig viltorgan som skal utøve Stortingets og regjeringens føringer i rovviltpolitikken, og er underlagt Klima- og miljødepartementets instruksjons- og organisasjonsmyndighet. Rovviltforvaltning er et svært krevende felt, og som medlem i en

rovviltnemnd og fylkespolitiker er det viktig å ha en bevisst rolleforståelse. Når man utøver sin rolle som medlem av rovviltnemnden må hvert enkelt medlem holde seg innenfor gjeldende rammer og føringer i rovviltpolitikken.

Rovviltnemndene skal ha hovedansvaret for å iverksette tiltak i tråd med vedtatt nasjonal rovviltpolitikk innenfor sin region. Rovviltnemnda skal arbeide innenfor rammene av Bernkonvensjonen, naturmangfoldloven, rovviltforlikene av 2004 og 2011 og den todelte målsettingen om å sikre både levedyktige bestander av rovvilt og beitenæring i Norge. Den tydelige soneforvaltningen innebærer blant annet at man fører en tydelig soneforvaltning som skiller beitedyr og rovvilt i tid og rom.

I forbindelse med oppnevningen har departementet lagt vekt på likestillingslovens krav til offentlige nemnder, krav om allmennpolitisk forankring gjennom at medlemmene har plass i fylkesting/Oslo bystyre og plass i fylkesutvalget i de fylker som har slike, samt at nemndene bør ha en viss politisk bredde.

Rovviltnemnda i forvaltningsregion 7:

Fylke	Fast medlem	Varamedlem
Nordland	Siv Mossleth Bjørnar Skjæran Hans Ola Pedersen May Valle	Monika Sande Arve Knutsen Grete Bang Stig Tore Skogsholm

To representant oppnevnt av Sametinget (sitter til 2017)

Oppnevningsperioden for medlemmene følger valgperioden for fylkestinget og Sametinget. Sittende medlemmer i rovviltnemndene skal fungere inntil nye nemnder er oppnevnt og har konstituert seg. Nemnda skal selv velge leder. Midler til møtegodtgjøring, kost, losji og reise vil bli dekket etter statens satser.

Sekretariatet for rovviltnemnda i forvaltningsregion 7 er Fylkesmannen i Nordland. Sekretariatet bes snarest mulig ta initiativ til å avholde et konstituerende møte hvor nemnda blant annet skal velge leder. Dersom nemnda finner det formålstjenlig, kan det også velges en nestleder.

Departementet vil i løpet av vinteren/våren 2016 arrangere et felles oppstartsmøte for faste nemndsmedlemmer fra alle åtte forvaltningsregioner. I oppstartsmøtet vil de nye nemndene bli gitt en innføring i rovviltforvaltningen av de ulike involverte aktørene, samt enkelte føringer fra overordnet myndighet. I tillegg vil representanter fra berørte fylkesmenn delta, samt representanter fra sentral forvaltning. En egen invitasjon om dette vil bli sendt ut på nyåret 2016.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Harald Askilsrud
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi til:

Miljødirektoratet

Postboks 5672 Sluppen

7485

TRONDHEIM

Adresseliste

Fylkesmannen i Nordland
Nordland fylkeskommune

Moloveien 10
Fylkeshuset

BODØ
BODØ

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Aksjonen rovviltets røst
Postboks 1410 - TEXAS
2405 ELVERUM

Deres ref

Vår ref

Dato

15/3073-

11.01.2016

Avgjørelse av klage på vedtak om kvotejakt på gaupe i region 7 i 2016

Klima- og miljødepartementet viser til klage 1. desember 2015 fra Rovviltets Røst over Miljødirektoratets vedtak 12. november 2015 om kvote for jakt på gaupe i region 7 i 2016.

Klima- og miljødepartementet opprettholder Miljødirektoratets vedtak 12. november 2015 om kvotejakt på gaupe i region 7 i 2016. Departementet har i sin avgjørelse lagt vekt på at arten produserer et høstingsverdig overskudd og at en kvote på 6 dyr, med en hunddyrkvote på 3 som vedtatt av Miljødirektoratet vil sikre en fortsatt vekst i bestanden i regionen. Vedtaket er i samsvar med naturmangfoldloven § 16 og målet om at gaupebestanden skal forvaltes så nær bestandsmålet som mulig. Vi viser også til at direktoratet i sitt vedtak har fulgt anbefalingen fra rovviltnemnda i region 7. Klagen tas dermed ikke til følge.

Bakgrunn

Miljødirektoratet vedtok 12. november 2015 kvote for gaupejakt i region 7 for 2016. Vedtaket ble påklaget 1. desember 2015 av Rovviltets Røst. Miljødirektoratet opprettholdt 11. desember 2015 sitt tidligere vedtak og saken ble oversendt departementet 14. desember 2015.

Klagers anførsler

Klager viser til at det etter naturmangfoldloven § 5 er et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Klager er av den oppfatning at region 7 som i dag ligger under målet, skal fravike fra all jakt inntil bestanden er kommet seg opp på målet regionen har satt. For tredje året på rad ligger gaupebestanden under det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ynglinger av gaupe fastsatt av Stortinget i 2004. Med totalt 60,5 påviste familiegrupper før jakt i 2015 ligger man nå cirka 7 % under det vedtatte målet om hvor stor bestanden av gaupe skal være på landsbasis. Den nasjonale rødlista ble lansert tidligere i november, og det

er med sterk bekymring man ser at gaupe ble kategorisert ned til "sterkt truet" i Norge.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet viser i brev av ... blant annet til at "gaupe som art er i dag fåtallig, og det kreves forvaltningsmessige tiltak for å sikre overlevelsen. Dette innebærer at målsettingen om en bærekraftig forvaltning er et overordnet hensyn ved forvaltningen av gaupe og de andre store rovviltartene. Hensynet til levedyktige næringsvirksomheter i landbruket, samt hensynet til bosetting og livskvalitet i områder med rovvilt, medfører at forvaltningen ikke kan legges opp på en slik måte at det overordnede hensynet til rovvilt alene kan tillegges vekt. Forvaltningen må derfor være differensiert. Det innebærer at bruken av ulike tiltak og virkemidler må legges opp på en måte som så langt det er mulig differensierer mellom de ulike interesser i ulike geografiske områder. Det er likevel et generelt vilkår at tillatelse til felling bare kan gis dersom felling ikke vil være skadelig for bestandens overlevelse."

Videre viser direktoratet til at "føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til bruk i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Direktoratet vurderer at det ikke er tilfelle i denne saken. Bestanden av gaupe i Norge blir primært overvåket ved å registrere antall familiegrupper av gaupe i perioden 1. oktober til 28(29) februar. I NINA rapport 1179 går det fram at det er registrert henholdsvis 59, 53,5 og 60,5 familiegrupper av gaupe på landsbasis i årene 2013, 2014 og 2015. Direktoratet konstaterer at gaupebestanden for tredje året på rad er 6 under det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003- 2004). Bestandsovervåkingen av gaupe i Nordland viser store årlige svingninger, og bestanden har siden 2000 ligget under det nasjonale fastsatte bestandsmålet på 10 årlige ynglinger bortsett fra 2009 og 2013. Sist vinter ble det registrert fem familiegrupper og en delt familiegruppe med Sverige. Den store årlige variasjonen i bestandsstørrelse kan skyldes flere forhold, ett er variasjoner i antall voksne hunngauper som får unger mellom år, et annet er bestandsstørrelser og innvandring av gauper fra naboregioner og Sverige. Rapport nr. -2015 om bestandsovervåking av gaupe i Skandinavia utgitt av Rovdata og Viltskadesenteret i Sverige, viser en bestandsnedgangen i begge land i årene 2012-2014, mens det i 2015 er registrert en bestandsoppgang. I det nordlige forvaltningsområdet for gaupe i Sverige, som blant annet grenser til Nordland, har antall familiegrupper økt det siste året. Rovviltnemnda i region 7 har tidligere påpekt at den ikke er fornøyd med registreringen av gaupe, da den i stor grad er basert på frivillighet. Nemnda registrerer at forholdet mellom godkjente familiegrupper og omsøkte og erstattede tap ikke samsvarer. Med bakgrunn i dette påpeker derfor Rovviltnemnda behovet for en ordning med et statlig ansvar (SNO) slik som ved bestandsregistrering av jerv. På norsk side antas det at antall verifiserte familiegrupper ligger nær det faktiske antall familiegrupper i populasjonen, og at antall familiegrupper kan benyttes for å beregne populasjonsstørrelse på en tilfredsstillende måte. Denne antagelsen understøttes av data over flere år på oppdagbarheten hos radiomerkede hunngauper med unger. Allikevel vil enkelte familiegrupper ikke bli registrert på grunn av dårlige sporforhold eller at det ikke meldes inn observasjoner av familiegrupper. Miljødirektoratet viser til at det meste av registreringsarbeidet er gjort av lokale folk på frivillig basis, både tilfeldig observasjoner og gjennom registreringslinjer i regi av Norges jeger og fiskerforbund. Samtidig har SNO, gjennom instruks for overvåking av gaupe, mulighet til å drive aktivt søk i områder det mistenkes å være familiegrupper."

Når det gjelder avgang av gaupe i 2015 og skadepotensialet på husdyr, viser direktoratet til at "det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden blir utsatt

for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe i Norge. Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt, slik at miljøforvaltninga i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Så langt i 2015 er det skutt 4 gauper i fylket under kvotejakt. I tillegg er det registrert annen avgang på én gaupe. Gaupe er sammen med jerv den arten som forårsaker størst tap av sau og rein i Nordland. Erstatningsoppgjørene for sau drept av fredet rovvilt viser at tapene til gaupe har gått noe ned de siste årene. Det er imidlertid fortsatt betydelige tap av både sau og rein til gaupe i flere områder i fylket, og de dokumenterte tapene til gaupe har økt sist beitesesong for sau. I perioden 2012 til 2014 er det årlig erstattet mellom ca 750 og 1250 sau og lam drept av gaupe. Foreløpige tall for 2015 viser at påvist tap til gaupe har gått opp sammenlignet med 2014. For rein har omsøkte tap til gaupe gått noe ned siste reindriftsår i forhold til forrige reindriftsår. Totalt de siste fem reindriftsårene er det erstattet mellom 1150 og 1400 rein drept av gaupe. Tapet til sau og rein er spredt over store deler av fylket, men med et tyngdepunkt fra Saltdal og sørover som følge av størst bestand av gaupe og mange viktige beiteområder for sau og rein i området."

I sin konklusjon viser direktoratet til at *"ved fastsettelsen av kvote for jakt på gaupe i region 7 og området i Nord-Trøndelag har direktoratet gjort en vurdering av kvoten og hunndyrkvoten sett i forhold til bestandssituasjonen, samt til prognosen for gaupebestanden i regionen og i landet som helhet (NINA rapport 1179). For å oppnå en fortsatt vekst i bestanden i regionen og i landet som helhet jf. det nasjonale bestandsmålet for gaupe, er det viktig å begrense uttaket av voksne hunndyr."* Direktoratet fastsatte etter dette kvotefri jakt i Lofoten og Vesterålen og en kvote på 6 dyr med en hunndyrkvote på 3 for resten av Nordland og samarbeidsområdet i region 6. For området nord for Rombaken inngår kvotevedtak for region 8. Miljødirektoratet viste til at de har fulgt anbefalingen fra rovviltnemnda i region 7.

Klima- og miljødepartementets vurdering

Saken behandles etter viltloven § 9, naturmangfoldloven (nml.) §§ 16 og 77, og rovviltforskriften (rov.) §§ 4, 7 og 13. Departementet legger, i henhold til nml. § 7, i sin vurdering prinsippene i nml. §§ 8-10 og 12 til grunn som en integrert del av avgjørelsen. Også forvaltningsmålet for arter i nml. § 5 trekkes inn i skjønnsvurderingen. Det samme gjelder nml. § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i nml. § 11 er ikke relevant i denne saken fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Det er et vilkår for jakt på gaupe at best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at gaupe produserer et høstingsverdig overskudd, jf. nml. § 16 tredje ledd. Videre følger det av nml. § 16 fjerde ledd at ved avgjørelsen om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting, skal det legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkningen høstingen kan ha på det biologiske mangfold for øvrig. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som arten gjør.

Ved behandling av St.meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur*, fastsatte Stortinget nasjonalt bestandsmål for gaupe til 65 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004). Gjennom ny stortingsbehandling våren 2011 ble bestandsmålet for gaupe videreført, jf. rovviltforliket (Representantforslag 163 S (2010-2011)) punkt 2.1.7. Videre går det frem av rovviltforliket at forvaltningen skal skje på en slik måte at bestanden over tid ligger så nær bestandsmålet som mulig. Det nasjonale bestandsmålet er fordelt på syv av de åtte forvaltningsregionene for rovvilt, jf. rov. § 4.

Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om kvotejakt på gaupe der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet, jf. rov. § 13 første ledd. Det er etter forskriften to kumulative vilkår som må være oppfylt for slik jakt; at jakten ikke er skadelig for bestandens overlevelse, og at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning.

Gaupa er klassifisert som sterkt truet på Norsk rødliste for arter 2015. Når det gjelder bestandssituasjonen for gaupe, vises det til informasjon fra Rovdata (Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt), NINA rapport 1179, der det går fram at det er registrert henholdsvis 59, 53,5 og 60,5 familiegrupper av gaupe på landsbasis i årene 2013, 2014 og 2015. Miljødirektoratet viser til at gaupebestanden for tredje året på rad er under det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003- 2004). Bestandsovervåkingen av gaupe i Nordland viser store årlige svingninger, og bestanden har siden 2000 ligget under det nasjonale fastsatte bestandsmålet på 10 årlige ynglinger bortsett fra 2009 og 2013. Sist vinter ble det registrert fem familiegrupper og en delt familiegruppe med Sverige.

Departementet anser at kunnskapsgrunnet i hovedsak er basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap. Kravet i nml. § 8 er dermed oppfylt.

Nml. § 5 sier at målet er at artene og deres genetiske mangfold skal ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. På rovviltfeltet må forvaltningsmålet i nml. § 5 ses i sammenheng med de vedtatte bestandsmål, og forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Når det gjelder gaupe er prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning konkretisert i rov. § 3 og § 4 og i den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 7. Når det gjelder effekten av påvirkninger, jf. nml. § 10, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen som arten blir utsatt for. Utover enkelte påkjørsler og tilfeller av sykdom skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Departementet viser til at Miljødirektoratet i sitt vedtak 12. november 2015 har gjort en grundig vurdering av bestandsutviklingen av gaupe i region 7, og som viser at det kan tillates uttak av gaupe i regionen slik Miljødirektoratet har vedtatt. Departementet slutter seg til direktoratets vurdering. Departementet har videre lagt vekt på de forhold som nevnes i nml. § 16 fjerde ledd og anser at en effektivering av kvoten i liten grad vil påvirke artens funksjon i økosystemet og naturmangfoldet for øvrig. Departementet har vurdert den samlede belastningen gaupebestanden utsettes eller vil bli utsatt for, samt artens funksjon i økosystemet og virkning av uttak på naturmangfoldet for øvrig, og har ikke tillagt prinsippet om samlet belastning stor vekt i denne saken.

I denne saken foreligger det tilstrekkelig kunnskap og føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor mindre vekt.

Departementet legger til grunn at vilkåret i nml. § 16 tredje ledd er oppfylt. Likeledes anser departementet at vilkåret om at jakten ikke må være skadelig for bestandens overlevelse, jf. rov. § 13 første ledd, som oppfylt.

Som Miljødirektoratet viser til i sitt vedtak, er det fortsatt betydelige tap av både sau og rein til gaupe i flere områder i fylket, og de dokumenterte tapene til gaupe har økt sist beitesesong

for sau. I perioden 2012 til 2014 er det årlig erstattet mellom ca 750 og 1250 sau og lam drept av gaupe. Tallene for 2015 viser at påvist tap til gaupe har gått opp sammenlignet med 2014. For rein har omsøkte tap til gaupe gått noe ned siste reindriftsår i forhold til forrige reindriftsår. Totalt de siste fem reindriftsårene er det erstattet mellom 1150 og 1400 rein drept av gaupe. Tapet til sau og rein er spredt over store deler av fylket, men med et tyngdepunkt fra Saltdal og sørover som følge av størst bestand av gaupe og mange viktige beiteområder for sau og rein i området. Departementet mener det er sannsynlig at en skadesituasjon kan oppstå i region 7 også i 2015.

Av rovviltforliket 2011 framgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig, noe som blant annet innebærer at beitenæring skal tilpasses rovvilt i de områder der rovvilt har prioritet, mens det i prioriterte beiteområder skal gjøres raske uttak av rovvilt som gjør skade på beitedyr. Departementet anser vilkåret om at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, som oppfylt i denne saken.

Departementet legger til grunn at den vedtatte geografiske avgrensningen har ivarett de hensyn som er nedfelt i nml. § 12.

Andre viktige samfunnsinteresser og samiske interesser er vektlagt i vedtaket, jf. nml. § 14.

Departementets konklusjon

Klima- og miljødepartementet opprettholder Miljødirektoratets vedtak 12. november 2015 om kvotejakt på gaupe i region 7 i 2016. Departementet har i sin avgjørelse lagt vekt på at arten produserer et høstingsverdig overskudd og at en kvote på 6 dyr, med en hunddyrkvote på 3 som vedtatt av Miljødirektoratet vil sikre en fortsatt vekst i bestanden i regionen. Vedtaket er i samsvar med naturmangfoldloven § 16 og målet om at gaupebestanden skal forvaltes så nær bestandsmålet som mulig. Vi viser også til at direktoratet i sitt vedtak har fulgt anbefalingen fra rovviltnemnda i region 7. Klagen tas dermed ikke til følge.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Torkel Ramberg
spesialrådgiver

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Rovviltnemnda i region 7	c/o Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10	8002	BODØ
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ

Kuhmunen/Oskal siida
v/ Per Thomas Kuhmunen
Lønsdal
8255 Røkland

Gildeskål 30.01.16

Miljødirektoratet
Pb 5672 Sluppen
7485 Trondheim

Krav om ekstraordinært uttak av jerv i ytre deler av Saltfjellet rbd.

Viser til forvaltningsplan for rovvilt i Nodland

Kuhmunen/Oskal siida beiter også denne vinteren med rein i Gildeskål-, Meløy- og deler av Beiarn kommune. Områdene er sør og vest for Beiardalen og helt sørover til Storglomvatn med tilhørende kyststripe (Inndyr-Mevik-Lysvatn). Siidaen vår består av 3 av 7 siidaandeler innenfor Saltfjellet reinbeitedistrikt. Sidaandels innehavere: Per Thomas Kuhmunen, Per Ole Oskal og Lars Nikolas Kuhmunen.

Saltfjellet reinbeitedistrikt har i mange år påpekt problematikken distriktet har med den store jerv-aktiviteten i ytre deler av Saltfjellet, og det er også tidligere søkt om ekstraordinære uttak i området.

Bortsett fra 1 jerv som Miljødirektoratet tok ut på grensen mellom Meløy og Gildeskål, så er det ikke på mange år tatt ut jerv i området vest av Beiardalen. Dette verken på lisensjakt eller ekstraordinære uttak. Dette på tross av at det hvert år registreres stor aktivitet av jerv i områdene vest for Beiardalen.

Registrering og tidligere fellingsforsøk:

SNO lokalt har liten mulighet og for dårlige ressurser til å få registrert aktiviteten eller ynglinger i områdene vest og nord av Ruffen. Dette er områder med veldig bratte og utilgjengelige fjell med mye vind. Dette gjør at det er dårlige muligheter for å få gjennomført gode registreringer av rovvilt i de vestlige delene av kysten.

Periodene med gode og optimale sporforhold er minimale. Ofte bare noen dager i løpet av vinteren, vårvinteren og våren.

Tidligere fellingsforsøk har vært foretatt i perioden midten av april- til midten av mai måned. Dette er perioder hvor man kan få relativt gode sporforhold i fjellet. Problemet er at snøen ofte varmes såpass av solen at det fryser til i løpet av natten. Dette gjør at man ikke vil se nattaktiviteten til jerven, og vanskeliggjør både sporregistrering og felling. Det begynner også i denne perioden å bli veldig bart helt nede mot havet. Vi fra reindriften har flere ganger bistått ved fellingsforsøk der jerven har stukket seg ned på havsnivå og barmark.

Ved fellingsforsøk må det også være slik at når lokale SNO eller reieneiere gir beskjed om at det er optimale forhold i området, så må helikopter stå klart til oppdraget.

Miljødirektoratet er nødt til å ha kontrakter som påtvinger innleid helikopterselskap til å prioritere oppdrag gitt av dere. Ved flere anledninger har vi fått beskjed om at helikopterselskapet har vært på oppdrag med andre kunder, slik at felling ikke kunnet foretas før om noen dager. Grunnet terreng, vær- og føreforhold i dette området, har det da flere ganger vært forsent.

Vinteren 2015 tipset vi ved flere anledninger SNO om særlig stor aktivitet og mulig yngling i området mellom Glomfjord og Ørnes. Men de klarte ikke å få noen god registrering i dette området siste vår.

Det er av Øyvind Neverdal -sauebonde også informert om store tap i sauebesetninger i dette området i år.

Oppsummering:

- Med tanke på de seneste/gjentatte fellingsforsøkene som er gjort uten vellykket resultat, anser siidaen det som nødvendig at Miljødirektoratet foretar uttak av jerv i et tidligere stadie av sesongen. At man starter uttak med helikopter på vintersnø og med en gang lisensjakten er over, eller helst før den er avsluttet.
- Det må også foretas felling av flere jerver slik at man får redusert stammen i berørte område til et betydelig lavere nivå enn det er i dag, og slik at de ikke representerer et betydelig skadepotensial. Jmf forvaltningsplanens pkt 4.2
- Dette er også et område hvor det av sentrale myndigheter ikke er ønskelig med yngling eller faste bestander av jerv. "Kyststrøk, øyer, halvøyer og kystnære områder". Jmf. Forvaltningsplanens pkt.4.2 geografisk differensiering og kart på side 43. .

Kuhmunen/Oskal siida krever med dette om at det foretas ekstraordinære uttak av jerv i kystnære- og områdene vest av Beiardalen. Vi ber samtidig om at uttakene starter på vintersnø og under gode forhold.

Ber om at Miljødirektoratet tar kravet til etterretning.

Med hilsen
Kuhmunen/Oskal siida

Per Thomas Kuhmunen

Per Ole Oskal

Lars Nikolas Kuhmunen

Kontakt info:

Per.thomas.kuhmunen@gmail.com

Telefon: 46628243

Kopi:

Fylkesmannen i Nordland Reindriftsavdelig og miljøvern fmnopost@fylkesmannen.no

Rovviltnemda i Nordland fmnopost@fylkesmannen.no

Samediggi/Sametinget samediggi@samediggi.no

Gildeskål kommune postmottak@gildeskål.kommune.no , forire@gildeskål.no

Meløy kommune postmottak@meloy.kommune.no, eli.forthun@meloy.kommune.no

Beiarn kommune post@beiarn.kommune.no

SNO Nordland vegar.pedersen@dirnat.no , geir.heggmo@dirnat.no

Saltfjellet reinbeitedistrikt saltfjellet.rbd@gmail.com

Nordre Meløy og Gildeskål beitelag v/Jørn Ellingsen jorn.ellingsen@hotmail.com

Beiarn beitelag SA v/Håkon Høyås hakonhoyaas@hotmail.com

Mattilsynet vibeke.elvenes@mattilsynet.no , postmottak@mattilsynet.no

Adresseliste

Trondheim, 15.02.2016

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/1801

Saksbehandler:
Jan Paul Bolstad

Betingede fellingstillatelser på gaupe 2016

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, gir Miljødirektoratet følgende betingede fellingstillatelser på gaupe i perioden 16.02.2016 - 31.05.2016, jf. tab. 1. Myndigheten gis til aktuelle fylkesmenn i aktuelle forvaltningsregioner. Der regionen omfatter flere fylker, forutsettes det nødvendig koordinering mellom fylkesmennene. Dette er særlig viktig i de tilfeller hvor det kun er/gjenstår en fellingstillatelse i området. Betingede fellingstillatelser kan iverksettes i flere områder samtidig. For alle forvaltningsregioner skal terskel for innvilgelse av fellingstillatelser differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. Myndigheten gjelder kun ved gaupeskader på tamrein.

Tabell. Betingede fellingstillatelser på gaupe f.o.m. 16.02.2016 t.o.m. 31.05.2016

Forvaltningsregion	Nasjonalt mål (ynglinger)	2015	Snitt 2013-2015 (ynglinger) ¹	Kvote skadefelling
Region 5 - Hedmark	10	2,5	4	1
Region 6 - Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag	12	17	12,5	3
Region 7 - Nordland	10	5,5	6,5	2
Region 8 - Troms og Finnmark	10	8	7,8	3

Generelt

Ved behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004), fastsatte Stortinget nasjonale bestandsmål for gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004). Det ble også vedtatt å opprette åtte forvaltningsregioner for rovvilt jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

Gjennom forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 7 er

¹ Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2015 (NINA rapport 1179)

de regionale rovviltnemndene gitt myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling etter forskriftens § 8 når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene. Kvoten fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles innenfor regionen i perioden 1. juni til og med 15. februar. Videre er det slik at Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt etter eget tiltak eller søknad jf. forskriften § 13. Myndigheten gjelder hele året og i perioden fra 16. februar til og med 31. mai er det kun Miljødirektoratet som har slik myndighet til å vedta skadefelling. Det er et vilkår at slik felling ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut ifra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. Miljødirektoratet har vurdert med bakgrunn i dagens situasjon at det er hensiktsmessig at fylkesmennene i de regioner med tamreindrift og hvor det oppstår gaupeskader kun på tamrein, gis en kvote for skadefelling også i perioden 16. februar til og med 31. mai.

Miljødirektoratet konstaterer at bestanden av gaupe det siste året ligger under det nasjonalt fastsatte bestandsmålet på 65 årlige ynglinger. Før jakt i 2015 ble det påvist 60,5 familiegrupper i Norge. Det er en oppgang på 7 familiegrupper siden året før. I region 6, 7 og 8 er det registrert en oppgang i antall familiegrupper, mens i region 5 er det en ytterligere nedgang. Siste reindriftsår ble det dokumentert færre tap av tamrein til gaupe enn året før. Det ble også erstattet færre antall rein til gaupe siste reindriftsår. Generelt er det gaupe og jerv som står for den største andelen av rovviltskadene.

Med tanke på rask iverksettelse når kriteriene for skadefelling vurderes oppfylt, gir Miljødirektoratet fylkesmennene i de aktuelle regioner myndighet til å iverksette skadefelling av gaupe etter rovviltforskriften § 9 innenfor gitt kvote og tidsrom. Miljødirektoratet vurderer at et slikt uttak ikke vil sette gaupebestandens overlevelse i fare.

Generelt for regionene skal terskelen for innvilgelse av skadefelling differensieres ihht prinsippet om geografisk differensiering. For rovviltregion 5 - Hedmark har bestanden av gaupe vært under det regionale bestandsmålet de tre siste årene. For rovviltregion 7 Nordland og 8 Troms og Finnmark er bestanden under det nasjonale bestandsmålet siste år. Fylkesmennene i Hedmark, Nordland, Troms og Finnmark bør vektlegge dette når konkrete skadefellingsøknader vurderes, og generelt utøve en høyere terskel for å innvilge skadefelling i områder med mål om yngling av gaupe. I områder prioritert for beitedyr vil det være en lavere terskel for å innvilge skadefelling.

Gaupe er en jaktbar art, men også denne er fåtallig, og krever forvaltningsmessige tiltak for å sikre overlevelsen. Dette innebærer at målsettingen om en bærekraftig forvaltning er et overordnet hensyn ved forvaltningen av arten. Samtidig er det slik at gaupe volder skade på næringsutøvelse, primært bufe- og tamreinnæring. For blant annet å forhindre skade på bufe eller tamrein kan rovvilt felles med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b).

Miljødirektoratet har gjort en vurdering av bestandsstørrelsen og den skade som gaupe påfører bufe- og tamreinnæring, jf. prinsippet om en arealdifferensiert forvaltning, og

på dette grunnlag fastsatt en kvote for skadefelling av gaupe som kan iverksettes av respektive fylkesmenn etter rovviltforskriften § 9 dersom skadesituasjonen tilsier det, jf. tab. 1. Fylkesmannen skal i hvert enkelt tilfelle gjøre en vurdering av om felling er nødvendig sett i forhold til vilkårene i forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. § 1 og § 6.

Gaupe felt på skadefelling i perioden for kvotejakt på gaupe (1. februar til 31. mars) skal belastes evt. jaktkvote i det aktuelle området.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, hvor det fremgår:

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

*Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse-
innlandsfisk*

(...)

*b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen
eiendom,*

(...)

*Vedtaket etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer
bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.
Myndigheten etter loven kan av eget tiltak iverksette uttak med formål som nevnt
i første ledd bokstav a til d og g, jf. annet ledd. Uttaket regnes ikke som
enkeltvedtak, og kan om nødvendig skje på annens eiendom. Kongen kan gi
nærmere forskrift om slikt uttak. (...)*

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

*Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv,
bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta
hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være
differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike
områder og for de ulike rovviltarter.*

*Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal
medvirkning.*

Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

*I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 15
ynglinger av bjørn. Det skal være 3 årlige ynglinger av ulv innenfor
forvaltningsområdet for ynglende ulv, der familiegruppens revir i sin helhet ligger
i Norge. Dersom over halvparten av reviret ligger innenfor forvaltningsområdet for
ynglende ulv, skal reviret regnes som innenfor forvaltningsområdet. Når en del av*

reviret ligger i Sverige skal familiegruppen ikke regnes med i målet på 3 årlige ynglinger.

Kongeørnbestanden skal forvaltes slik at bestanden opprettholdes på 850-1200 hekkende par i Norge.

Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig.

Rovviltforskriften § 13 (Direktoratet for naturforvaltnings myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt):

Direktoratet for naturforvaltning kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt på gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. (...)

Det vises også til St.meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur* og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

Prinsipper for offentlig beslutningstaking:

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1) lyder:

” Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.”

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Miljødirektoratet legger til grunn at dette vedtaket blant annet bygger på kunnskap om gaupas bestandssituasjon. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig, jf. naturmangfoldloven

§ 8. Miljødirektoratet vil i den forbindelse vise til beskrivelsen av bestandssituasjonen til gaupe i dette vedtaket, samt til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. Førre-var-prinsippet kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap, jf. naturmangfoldloven § 9.

Vurdering av bestandsstørrelsen, kvotejakt og skadepotensialet

Det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. NINA rapport 1179; Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2015 gir den siste oppdaterte oversikten over antall dokumenterte ynglinger av gaupe i hver region, og for hele landet.

I perioden 2004 til 2009 ble det rapportert en økning i antall familiegrupper av gaupe på landsbasis. Etter fem år med nedgang i gaupebestanden i Norge ble det i 2015 registrert en oppgang i antall familiegrupper. Minimum antall familiegrupper er økt fra 53,5 i 2014 til 60,5 i 2015. Miljødirektoratet konstaterer at det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ynglinger av gaupe ikke er nådd på landsbasis.

Avgang av gaupe de siste årene har hovedsakelig skjedd gjennom ordinær kvotejakt. Kvotejakt på gaupe er ordinær jakt i den forstand at jakten utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene som er fastslått i naturmangfoldloven § 16, jf. viltloven § 9. Det skal særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd, og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på blant annet den skade arten gjør. De regionale rovviltneemndene har myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe når det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen er oppnådd jf. rovviltforskriften § 11. Myndigheten er basert på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger av gaupe de tre siste år fra Rovdata.

Miljødirektoratet viser til at Rovviltneemndene i region 5 - Hedmark, 7 - Nordland og 8 - Troms og Finnmark ikke hadde myndighet til å fatte vedtak om kvotejakt på gaupe inneværende jaktår. Etter anmodning fra nemnda i region 5 ble det ikke åpnet for jakt på gaupe i denne regionen. Miljødirektoratet fastsatte kvote for jakt på gaupe i region 7 og 8. I tillegg fastsatte Miljødirektoratet kvote for jakt på gaupe i region 4. I resterende regioner har rovviltneemndene fastsatt kvoter for jakt på gaupe. Totalt er det åpnet for uttak av 82 gauper under årets kvotejakt. Maksimalt kan det felles 24 voksne hunndyr. I region 6, 7 og 8 er det fastsatt totalkvoter på henholdsvis 30, 6 og 8 gauper.

I 2010 og 2011 ble det skutt henholdsvis 134 og 137 gauper under kvotejakten. De siste fire årene har jaktuttaket ligget på mellom 65 og 80 gauper. Av skadefellingstillatelser og effektivering av disse er det tatt ut mellom tre og syv gauper de siste fire jaktårene. De fleste er tatt ut i Nordland, Troms og Finnmark.

Siste reindrifftsår (2014/2015) er det dokumentert skader forårsaket av fredet rovvilt på ca. 710 rein, av disse var 203 rein dokumentert/antatt drept av gaupe. Dette er en nedgang i dokumenterte skader på rein forårsaket av fredet rovvilt på ca 220 rein for reindrifftsåret 2013/2014. Av totalt 930 skader forårsaket av fredet rovvilt på rein var 361 rein

dokumentert tatt av gaupe for reindriftsåret 2013/2014. Totalt ble det erstattet ca 19 000 rein som drept av rovvilt reindriftsåret 2014/2015, hvorav ca 5 800 rein som drept av gaupe. Dette er en nedgang i forhold til året før, hvor ca 6 800 rein ble erstattet som tapt til gaupe. Inneværende reindriftsår er det så langt dokumentert 180 rein drept av gaupe.

Rapportering

Miljødirektoratet gjør oppmerksom på at alle enkeltvedtak angående felling, dvs. både tillatelser og avslag, skal legges på Miljøvedtaksregisteret av den myndighet som fatter vedtaket. Dette skal gjøres umiddelbart etter at vedtaket er fattet.

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Miljødirektoratet, jf. forvaltningsloven § 32.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Jan Paul Bolstad
seniorrådgiver

Adresseliste:

Fylkesmannen i Finnmark / Finnmárkku Fylkkamánni	Statens hus	9815	Vadsø
Fylkesmannen i Troms / Romssa Fylkkamánni	Postboks 6105	9291	Tromsø
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag / Noerhte-Trööndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	Trondheim
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034	2306	Hamar

Kopi:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007, Dep	0030	OSLO
Rovviltnemnda i region 8 c/o Fylkesmannen i Troms / Romssa Fylkkamánni	Postboks 6105	9291	Tromsø
Rovviltnemnda i region 7 c/o Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
Rovviltnemnda i region 6 c/o Fylkesmannen i Nord-Trøndelag / Noerhte-Trööndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Rovviltnemnda i region 5 c/o Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034	2306	Hamar
Norske Reindrifsamers Landsforbund	postboks 508	9255	TROMSØ
Sámediggi - Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK

Fra: Berit Hundåla[hundaala@online.no]

Dato: 15.02.2016 15:42:10

Til: Morten.Kjorstad@nina.no; Marit.Gystol@dirnat.no

Kopi: Gunnar; stig.vikdal@nax.no; Vegar.Pedersen@DIRNAT.NO; Skogstad, Øyvind

Tittel: Jervejakt i Vesterfjella i Vefsn Nordland

Hei

Vesterfjell sankelag har nå ventet helt siden det kom snø i fjella, på at det skulle settes igang uttak av Jerv i Vesterfjella, men ingenting har skjedd hittil i vinter.

Vi har nå kommet til 15.februar, og jegerne har heller ikke i vinter lykket med lisensjakt på Jerv i vårt utfordrende beiteområde.

Enkelte av medlemmene i Vesterfjell sankelag har opplevd katastrofale tap pga Jerv i flere år, og det ble registrert ei Jerveyngling i vårt beiteområde i fjor.

Vi mener at det nå er på tide at beitenæringa i vårt område blir tatt på alvor, slik at vi kan imøtese en ny beitesommer uten katastrofetap.

Minner om at Vesterfjella fortsatt er et prioritert beiteområde!

Det ble i går observert ferske jervespor av to reindriftsutøvere i områdene rundt Hunnålvatn, både sørom, vestom og østom. Det er nå nysnø i fjella helt ut mot kysten, slik at sporingsforholda bør være perfekte.

Vesterfjell sankelag vil med dette oppfordre til at Rovviltforvaltninga gir aksept for å komme i gang med uttak av jerv i vårt beiteområde umiddelbart!

Hundåla 15.02.2016

For Vesterfjell Sankelag:

Berit Hundåla, sekretær

Lisensfelling for jerv

Bestandsmålene for jerv i Nordland er 10 ynglinger. Tall fra 2015 viser at det er 13 ynglinger, men sannsynligvis 15 (2 registrerte ble underkjent). Altså er det 50 % over bestandsmålet. På samme tid registrerer næringa økende tap i flere områder. Heller ikke under lisensjakta denne jaktseasonen har man klart å felle kvoten. Beitenæringa er svært bekymret for denne utviklingen hvor trenden ser ut til å gå i feil retning i forhold til gjeldene politikk.

Årsmøtet i Nordland Sau og Geit krever at rovviltforvaltningen tar ansvar og sørger for uttak av dyr slik at man kommer ned på bestandsmålene.

Årsmøtet i Nordland Sau og Geit, 21.februar 2016

Revisjon forvaltningsplan

I forbindelse med revisjon av forvaltningsplanen for rovvilt arbeides det med en ny soneinndeling hvor målet er å skille rovdyr og beitedyr. Årsmøtet i Nordland sau og geit er bekymret for konsekvensene hvis soneinndelingen blir slik som foreslått av Fylkesmannen. Hvor det i praksis bare vil bli ei tynn kyststripe hvor det er mulig å ha beitedyr. I tillegg er det veldig uklart hva som menes med gul sone hvor man skal blande beitedyr og rovdyr. I tillegg er det veldig uklart hva konsekvensen for det enkelte bruk i de ulike sonene blir.

Nordland Sau og Geit forventer en grundig utredning av konsekvensene for beitenæringa og at dette vektlegges ved utarbeidelse av sonene.

Årsmøtet i Nordland Sau og Geit, 21.februar 2016

Til

Klima og Miljødepartementet

v/Klima og Miljøminister Vidar Helgesen

Rovdysituasjonen i Vesterfjella i Vefsn kommune, Nordland

Reindriftnæringa og saueneæringa som bruker Vesterfjella i Vefsn, Nordland som beiteområde, ser med stor bekymring på at det ikke blir gjort noen ting fra Rovviltforvaltningas side for å få ned den store bestanden av Jerv i vårt område.

Vi har hatt katastrofale tap av rein og sau på beite gjennom flere år i dette området, som er et prioritert beiteområde ifølge Forvaltningsplan for rovvilt i Nordland. Det har gang på gang blitt gitt løfter om å sette inn tiltak, uten at dette har blitt gjort.

Vi har registrert at både Miljødirektoratet og Fylkesmannen i Nordland nevner vårt område i forskjellige sammenhenger som et at de områdene som skal prioriteres i forhold til uttak av Jerv, uten at dette følges opp med midler og aktivitet. Når enkeltbrukere mister 50-60 % av lamma på sommerbeite, og reieneierne ikke kan flytte dyra til vinterbeite pga stor tetthet av Jerv, så sier det seg sjøl at noe burde ha vært gjort for lenge siden. Bestanden av Jerv i Nordland er nå langt over bestandsmålet, og det burde derfor være en selvfølge å prioritere uttak i områder med store tap.

Det ble ikke tatt ut Jerv i lisensjaktperioden, og vi har derfor gjort flere henvendelser til Rovviltforvaltninga i løpet av vinteren for å få i gang uttak av Jerv, uten å lykkes.

Vi blir møtt med enten taushet eller unnskyldninger som mangel på økonomiske midler, dårlig vær, dårlige sporforhold, dårlig tid osv, og dette mener vi er uholdbart!

Vi forventer at uttak av Jerv blir satt i gang umiddelbart, og at det blir arrangert et Dialogmøte mellom Beitenæring og Rovviltforvaltning snarest.

Vi velger å sende henvendelsen direkte til Klima og Miljøministeren ettersom vi ikke har lykkes i å få en dialog med Direktorat eller Fylkesmann.

Mosjøen 24.02.2016

Torstein Appfjell, Leder i Jillen Njarke Reinbeitedistrikt

Stig Vikdal, Leder i Vesterfjell Sankelag

Berit Hundåla, sekretær

Kopi til:

Vefsn Kommune

Fylkesmannen i Nordland

Rovviltnemnda i Nordland

Miljødirektoratet

Til Fylkesmannen i Nordland

Fra Nordland Sau og Geit

02.03.2016

Rovdyrsituasjonen i Vefsn kommune

Nordland Sau og Geit har vært dialog med sauenæringen i Vefsn og er bekymret for rovdyr situasjonen med store tap til spesielt jerv de siste årene. Området må prioriteres høyt når det gjelder uttak av jerv. Når vi vet at kun 7 dyr av en kvote på 16 ble felt i årets jakt, burde man jo kunne forvente at uttak ble iverksatt ganske umiddelbart etter at jakta var avsluttet, men det har ikke skjedd! Vi vet også at bestanden ligger høyt over bestandsmålet i Nordland, og da burde uttak vært iverksatt. Den siste tiden har det vært meget gode sporingsforhold i store deler av Nordland, så det burde vært store muligheter for uttak ved hjelp av helikopter i utsatte områder.

Nordland Sau og Geit forventer at følgende blir igangsatt av rovviltforvaltning umiddelbart:

- Antall freda rovvilt blir reduserer til bestandsmålet
- Uttak av freda rovvilt blir prioritere hos beitebrukere/områder som er hardest rammet freda rovvilt
- Unnskyldninger som mangel på økonomiske midler og dårlig tid er ikke unnskyldninger god nok
- Bedre dialog og raskere respons

Nordland Sau og Geit forventer at rovviltforvaltning gjør jobben de er satt til, slik at sauenæringen slipper unødige store tap og lidelser til kommende beitesesong. Vi håper at det blir igangsatt uttak av jerv på Vesterfjellet i Vefsn, og at det blir arrangert et dialogmøte mellom beitenæring og rovviltforvaltning i dette området omgående.

Vennlig hilsen

Nordland Sau og Geit